

Motion till riksdagen 2019/20:3430

av **Hans Wallmark m.fl. (M)**

med anledning av skr. 2019/20:34 Verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. under helåret 2018 och första halvåret 2019

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige behöver prioritera Europarådets ministerkommitté högre och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ryssland blev medlem i Europarådet 1996 och förpliktigades då att respektera Europarådets värden, lösa internationella såväl som interna konflikter med fredliga medel och avvisa alla former av hot om våld mot grannländerna.

Sedan Georgienkriget 2008 har Ryssland startat ett tydligt program för att stärka landets militärmakt. Under den nuvarande regimen har Ryssland dessutom visat att landet inte väjer för att använda militära medel för att flytta på gränser som var fallet vid aggressionen mot Ukraina och den illegala annekteringen av Krim 2014.

Utvecklingen inrikes i Ryssland går på många sätt åt fel håll. Demokrati, rättsstat och respekt för mänskliga rättigheter håller allt mer på att urholkas, och utrymmet för oppositionella röster kringskärs kontinuerligt genom stängare lagstiftning. Utrymmet för utländska aktörer att stödja oppositionen i Ryssland försvåras genom att organisationer i Ryssland som tar emot hjälp utifrån riskerar att stämplas som ”utländska agenter”. Detta är ett öde som även drabbat Nordiska rådet, civilsamhällesorganisationer och andra som inte ens bedriver partipolitisk verksamhet.

Under Europarådets parlamentariska församlings (PACE) junisession 2019 avgjordes flera viktiga frågor men framför allt finns det anledning att beröra frågan som behandlade Rysslands deltagande i PACE. Efter Rysslands illegala annektering av Krim 2014 begränsades den ryska delegationens rätt att rösta i församlingen. Ryssland vägrade

sedermera att under två års tid betala medlemsavgiften till Europarådet samt att utse en delegation till PACE åren 2016, 2017, 2018. Vid sessionen 2019 röstade PACE för att Ryssland skulle få tillbaka sin rösträtt. Ukrainas delegation lämnade i protest mot rösträttsbeslutet. Beslutet låter också Ryssland vara med och välja Europarådets nästa generalsekreterare. Notabelt är också att flera av ledamöterna i den ryska delegationen finns på EU:s sanktionslista. Det finns flertalet tungt vägande anledningar till att det skulle vara oförsvarligt att låta Ryssland komma tillbaka som fullvärdig medlem i Europarådets parlamentariska församling. Trots detta röstade Socialdemokraterna för att Ryssland fick tillbaka sin rösträtt.

Att Socialdemokraterna låter Ryssland komma tillbaka utan att de gjort några eftergifter underminerar Europarådets hela trovärdighet. Socialdemokraterna riskerar att med sin ja-röst för att åter släppa in Ryssland i PACE bryta en bred enighet i fråga om stöd för Ukraina, uppslutning bakom internationell rätt och ett hängivet arbete för mänskliga fri- och rättigheter. Det är ingen liten sak. Regeringen skriver i sin skrivelse att ”Ministerkommittén ansåg att det var upp till PACE att ta slutlig ställning i frågan om deltagande av en rysk parlamentarikerdelegation. Det var också Sveriges uppfattning att frågan om Rysslands deltagande i PACE måste avgöras av församlingen”. Vid en genomgång av närvaron vid Europarådets ministerkommittés årliga sessioner i maj går det att konstatera att Sveriges utrikesminister uteblev vid samtliga sessioner mandatperioden 2014–2018 samt vid sessionen 2019.

Det handlar om trovärdighet och konsekvens. Detta riskerar att gräva en djup avgrund inte bara i Europa utan även mellan regering och opposition ifråga om svensk utrikespolitik.

Moderaterna ser ett fördjupat regionalt samarbete i Sveriges närområde som en kraftfull plattform varifrån Sverige kan skapa allianser med likasinnade och även stödja länder i vårt närområde som behöver stöd för att kunna värja sig från påtvingat inflytande från större auktoritära stater, vilket bl.a. handlar om att stödja exempelvis Ukraina eller Georgien att kunna värna sin självständighet.

Sverige bör värna internationella forum såsom Europarådet och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Europarådets historia av att vara en garant och ett skydd för de mänskliga rättigheterna innebär också ett betydande ansvar för att tillse att institutionen även i framtiden ska kunna förbli detta. Därför är det olyckligt och allvarligt att Ryssland åter blivit fullvärdig medlem i PACE. Medan kriget i Ukraina och annekteringen av Krim fortgår menar Moderaterna att det inte finns någon anledning att öppna dörren för Kreml. Och särskilt inte om det egentliga motivet är att Ryssland åter ska börja bidra ekonomiskt till Europarådet genom sin medlemsavgift.

EU:s ekonomiska sanktioner mot Ryssland har införts som ett svar på rysk aggression och annekteringen av Krim. Att EU har kunnat enas om omfattande sanktioner mot Ryssland och hålla fast vid dem över tid har varit ett styrkebesked för EU. Sanktionerna riktas mot personer och företag som bär ett ansvar för den uppkomna situationen i Ukraina och inkluderar bl.a. att frysa ryska tillgångar, importförbud mot vissa varor och reseförbud till EU för vissa individer. Även USA och andra länder har infört liknande åtgärder. I detta läge bör Sverige, förutom att värna internationella forum såsom Europarådet och OSSE också verka för att EU:s sanktionsregim mot Ryssland bibehålls och utökas om inte Ryssland agerande i Ukraina förändras till det bättre. Sanktionerna utgör ett en viktig markering från EU:s sida mot ryska brott mot internationell rätt och sätter ekonomiskt tryck på Ryssland.

Hans Wallmark (M)

Hans Rothenberg (M)

Magdalena Schröder (M)

Margareta Cederfelt (M)

Boriana Åberg (M)